

Forslag til endring i konservesordningen – høringsuttalelse fra Gartnerhallen

Fra Gartnerhallen SA – v/Vibeke Midgaard

2011.06.01

Gartnerhallen SA er leverandør til bearbeidingsindustrien og er i den forbindelse blitt gjort kjent med høringsforslaget. Etterfølgende høringsuttalelse står for Gartnerhallens regning og gjelder de presiserte frukt- og bærsorter som nevnes for hvert avsnitt.

Vi er generelt meget positive til at ordningen består da den anses å være helt nødvendig for fortsatt industribærproduksjon i Norge.

I tillegg ser vi enkelte punkter som med fordel kunne tas med i ordningen for å bedre forholdene for industribærproduksjon som sliter med lave marginer og dårlig inntjening. Krav fra industrien til vask av bær og metalldetektor er investeringer som ennå ikke er gjort i mange distrikter grunnet mangel på finansielle ressurser.

Overordnet ønsker vi å melde inn at økonomien for produsenter av industribær er anstrengt. Vi ønsker å skape et miljø der det er fordelaktig for industrien å velge norske bær. Så vidt vi kan se kan dette best gjøres ved et samarbeid mellom industrien og produsentene. Produsentene er opptatt av at industrien får tilgang til nødvendige mengder importbær uten ekstra hindringer, dog under forutsetning av avtak av alle norske bær til rett norsk pris. Dette har partene uttrykt i årets forhandlinger og vi er enige om nevnte prinsipp.

Singelfrys av bringebær er en utvikling i markedet som norske produsenter ønsker å kunne levere til norske varemottakere. Det synes å være interesse for dette fra industrien basert på norsk produksjon, men antakelsen er at norske singelfryste bær vil være meget dyrere sammenlignet med importbær av samme kvalitet. Med en reduksjon av avtatt mengde grunnet dreining av forbrukerpreferanser og utvikling av nye produkter (der singelfryste bær er en viktig ingrediens) synes det nødvendig å kunne tilby norske singelfryste bær også. En slik utvikling vil kreve store investeringer og som tidligere nevnt vil prisen bli langt høyere enn de samme importbærene. Vi ønsker derfor at departementet ser på muligheter for å definere singelfryste bær som en egen kategori mht. pris, toll og tilskudd. Dette må synliggjøres i forskriften. Her er vi usikre på hvordan dette skal gjøres, men vi ber om at det vurderes.

Ønske om presiseringer/endringer i dagens forslag til ny forskrift:

- Pålegg om å ta ut all norsk produksjon innen utgang av året – dvs. innen ny produksjon skal avtas. For å sikre at fryseriene også kan gjøre årlig vedlikehold og rengjøring mener vi at uttak av all produksjon må tas ut innen 1. juli i avtaleåret.
- En premiering for bruk av norske bær
- Mengden norske bringebær som skal avtas ønskes økt med 200 tonn.
- En utjevningsordning ønskes for røde bær lik den nåværende epleordningen og slik Epleblomsten presiserer.
- Fryseristøtte
- Egen kategori/varelinje for singelfryste bær

Røde bær

Kvoter/norsk andel:

- Antatt norsk mengde jordbær anses som riktig i det nye forslaget. Vi erkjenner industriens behov for økt importkvote på jordbær til 3400 tonn og støtter en slik økning, gitt sikkerhet for avtak av norske bær uansett mengde. Industrien tilkjenner et behov for mer norske jordbær og den norske jordbærkvoten bør raskt kunne økes hvis det skulle skje en økning i norsk produksjon.
- Bringebærkvoten for norske bringebær ønskes økt med 200 tonn. Evt. ønskes muligheten for en fleksibel avtale og avtak av norsk mengde.

Produktutvikling/trender:

- Singelfryste bringebær er en trend som må fanges opp og samme produkt må kunne tilbys med norsk vare med garantert avtak til korrekt pris til industrien.

Vareuttak:

- Må skje innen overgang til nytt bærår, helst innen 1.juli.

Solbær/kirsebær:

Vi er opptatt av å opprettholde norsk produksjon av solbær og kirsebær, men også å opprettholde industriproduksjon av varer basert på norsk råvare. Med dette som bakteppe ser vi årets forslag som hensiktsmessig for ovennevnte kulturer.

I tillegg ønsker vi at det fortsatt skal stimuleres til økt norsk produksjon av både kirsebær og solbær, noe vi søker å oppnå gjennom en pris fra industrien som gjør det lønnsomt og ønskelig å satse.

For norsk bærproduksjonen er det viktig å kunne være med på produktutvikling og at dagens forslag til forskrift ikke hindrer dette, men heller stimulerer til slik produktutvikling, slik at vi alltid følger med på hvilke produkter konsumentene ønsker.

Vi forutsetter at importpulpens lave tollsats ikke gjør slik at produktutvikling der det kunne ha vært brukt norske bær ender opp med ikke å gjøre det.

Generelt:

De produksjonene som tas ut av forskriften må kunne komme inn igjen hvis det skulle opprettes norsk produksjon igjen av nevnte produkter. Dette må kunne gjøres for all innovasjon som evt. tar i bruk norsk råvare av frukt og bær.

Tilbakemeldinger:

- Side 11. avsnitt 2: Vi støtter nevnte omlegging. Dog ønsker vi å presisere at evt. endringer i forbruksmønster hos forbruker vil kunne gjøre at forbruk av industribær dreies i andre retninger enn i hovedsak til syltetøy, slik det synes å være beskrevet i det aktuelle avsnittet.

Ved en slik dreining må dette fanges opp av forskriften og være til hjelp for avtak av norske bær.

Epler:

Vi er kjent med at Norsk Landbrukssamvirke vil påpeke behov for presiseringer, noe vi støtter.

Som nevnt over er det viktig for Gartnerhallen at forskriften sikrer norsk produksjon av frukt, bær og grønnsaker og avtak av produktene til en korrekt pris. Dog er det også meget viktig at vi har en industri som kan videreforedle nevnte norske vare. Når det foreslås å øke toll på diverse epleråstoffer med dertil hørende økte priser, er vi redde for at appelsin kan bli den foretrukne drikk i stedet for eplejuice og at det totale forbruket av epleprodukter vil gå ned. Dette er ikke den norske epleproduksjonen tjent med.

I en epleproduksjon til ferskkonsum vil alltid en del epler bli utsortert og vi ser at det er meget viktig at disse eplene også har avtakere.

Over jordbruksavtalen gjøres det også noen grep med tilskudd til epler til press. Dette er positivt for våre produsenter og norsk produksjon generelt.

For Gartnerhallen synes det meget viktig å se symbiosen mellom produsentsiden og industrien og den gjensidige avhengigheten. Dette ønsker vi å fremheve slik at endelig løsning kan bli så god som mulig for begge parter.

I lys av ovenstående mener vi likevel at systemet med tollfrie, omsettelige kvoter bør avvikles. Dersom det er slik at de ulike internasjonale avtalene Norge har forpliktet seg til ikke gir industrien tilstrekkelige muligheter til nok import til lav eller ingen toll, er forslaget om en tollnedsettelse for dem som avtar et minstekvantum greit. Minstekvantumet må inngå i egen produksjon, og salg av hele eller deler av minstekvantumet til en annen aktør må dermed ikke utløse tilgang til import til nedsatt toll flere ganger.

Innrømmelse av tollnedsettelse bør muligens også knyttes til hva bedriftene bruker det norske råstoffet til. Hvis kjøp av epler til "konsentrat": tollnedsettelse på "konsentrat" og ikke på varelinjer som kan konkurrere med norsk juice som ikke er fra konsentrat. Kjøp av epler til "fersk juice" gir tollnedsettelse for import av "fersk juice".

Grønnsaker:

Vi kan ikke se noen negative konsekvenser ved det nye forslaget, ref. punkt 3.3 i høringsbrevet, og stiller oss bak det nye forslaget uten videre kommentarer.

Dog påpeker vi at det kan være behov for egen varelinje/tollposisjon for potet til industri.

Gartnerhallen SA